

ASIA Kalankäsittelyhallin jätevesien johtaminen, Kristiinankaupunki

HAKIJA Arto Ruuhonen
Kuutamotie 3
28200 Pori

ASIAN VIREILLETULO

Arto Ruuhonen on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa 28.3.2013 vireille panemassaan hakemuksessa hakenut ympäristölupaa kalankasvatustiloksen kalankäsittelyhallissa muodostuvien jätevesien johtamiseen ojaa pitkin mereen.

ASIAN AIKAISEMMAT VAIHEET

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on 1.6.2011 päätöksellään nro 55/2011/1 myöntänyt Arto Ruuhoselle ympäristöluvan verkkoaltaiden pitämiseen meressä ja kalojen kasvattamiseen niissä. Ympäristöluvan lupamääräyksessä 8) on muun muassa, että kalat on perattava perkaamossa, jolla on asianmukainen lupa siihen.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tarkastuskäynnillä 23.6.2011 todennut, että perkaaminen tapahtuu kalankäsittelyhallissa, jolla ei ole ympäristölupaa perkaustoimintaan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tarkastuksesta laaditussa pöytäkirjassa kehottanut Arto Ruuhosta hakemaan ympäristölupa kalankäsittelyhallin perkaustoimintaan, kun Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupapäätös nro 55/2011/1 tulee lainvoimaiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 15.1.2013 kuulemiskirjeellään dnro EPOELY/225/07.00/2011 muun muassa kehottanut Arto Ruuhosta toiminnanharjoittajana ryhtymään välittömästi riittäviin toimenpiteisiin laillisen tilan palauttamiseksi sekä varannut tilaisuuden selityksen antamiseen siitä, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty luvan (päätös nro 55/2011/1) vastaisen tilanteen korjaamiseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on perustellut kehotustaan muun muassa ympäristönsuojelulain 28 ja 29 §:ssä, ympäristönsuojeluasetuksen 3 §:ssä ja ympäristönsuojeluasetuksen liitteessä 1 säädetyillä seikoilla.

LAITOKSEN SIJAINNIN

Kalankäsittelyhalli sijaitsee Kristiinankaupungin Härkmeren kylässä Laxberg-tilalla (287-416-32-0). Tilan omistaa Kristiinankaupungin kaupunki. Lähin naapurirakennus sijaitsee noin 100 metrin etäisyydellä hallista. Rantayleiskaavassa kalankäsittelyhallin alue on merkitty kalanjalostuslaitoksen alueeksi (T_k).

Kaloja kasvatetaan verkkoaltaissa Härkmeren kylän yhteisellä vesialueella RN:o 876:1. Laitokselta on matkaa mantereelle noin 1,2 km. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen nro 55/2011/1 mukainen rehumäärä mahdollistaa kalojen lisäkasvun noin 80 000 kg/vuosi.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Kalankäsittelyhalli on ollut nykyisellä paikallaan vuodesta 1990 lähtien. Vuosittain kalaa perataan noin 50 000–60 000 kg. Kalaa perataan laitoksella pääasiassa vain syys-tammikuussa ja muina aikoina korkeintaan satunnaisesti. Perkausta tehdään noin 120 päivänä vuodessa. Perkausaikana vettä käytetään noin 625 litraa/päivä eli noin 75 m³/vuosi.

Jätevesiä muodostuu peratun kalan huuhteluviesistä. Perkaus tehdään käsin ja kalat huuhdellaan koneellisesti. Kalojen pistämisestä muodostuva verinen vesi johdetaan umpisäiliöön, joka toimitetaan sen täytyttyä Oy BotniaRosk Ab:n jätteenkäsittelylaitokselle.

Hallissa muodostuvat jätevedet johdetaan kahden saostuskaivon kautta viemäriputkessa avo-ojaan ja edelleen mereen. Avo-ojan pituus on noin 40 metriä. Sakokaivojen tilavuus on 2 x 7 m³. Sakokaivot tyhjenetään imuautolla perkausjakson aikana 1–2 kertaa. Hakija on arvioinut, että sakokaivot poistavat noin 30 % jätevesien sisältämästä biologisesta hapenkulutuksesta, kokonaisfosforista ja kokonaistypestä.

Jätevesien laatua ennen tai jälkeen saostuskaivokäsittelyn ei ole selvitetty. Päästöarvioissa jätevesien laatuna on käytetty Uudessakaupungissa sijaitsevalla kalankäsittelylaitoksella, jossa perkaus suoritetaan käsin ja huuhtelu koneellisesti, mitattuja jätevesien laatutietoja.

Jätevesipäästön on hakemuksessa arvioitu olevan seuraava:

	Sakokaivoon tuleva		Päästö vesistöön	
	kg/a	kg/d	kg/a	kg/d
BOD ₇	17,7	0,15	12,4	0,103
Kok.P	0,16	0,0013	0,112	0,0093
Kok.N	1,46	0,012	1,02	0,0085

Kun asukasvastineluvulla (avl) 1 tarkoitetaan sellaista vuorokausikuormitusta, jonka seitsemän vuorokauden biokemiallinen hapenkulutus

(BOD₇) on 70 g happea (O₂), vastaavat jätevedet ennen sakokaivokäsittelyä kahden henkilön vuorokausikuormitusta biologisen hapenkulutuksen perusteella arvioituna.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Aluehallintovirasto katsoo, että asian ratkaisu huomioon ottaen asian kuuluttaminen, tiedottaminen ja lausuntojen pyytäminen ei ole ollut tarpeen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Asian käsittely jätetään sikseen. Hakemuksen mukainen toiminta ei edellytä aluehallintoviraston ympäristölupaa.

PERUSTELUT

Ympäristönsuojelulain 28 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. Asetuksella säädetään tarkemmin luvanvaraisista toiminnoista. Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 10 c) kohdan mukaan kalaa tai kalastustuotteita käsittelevä laitos, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 200 tonnia vuodessa, edellyttää ympäristöluvan.

Kalankäsittelyhallissa käsiteltävän kalan määrä on hakemuksen mukaan 50 000–60 000 kg vuodessa. Kalankasvatustalokselle myönnetty ympäristölupa mahdollistaa noin 80 000 kg:n lisäkasvun, joten myöskään poikkeustapauksissa ei kalankäsittelyhallissa käsitellä 200 000 kg kalaa vuodessa. Edellä mainituin perusteiden toiminta ei edellytä ympäristölupaa ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 10 c) kohdan nojalla.

Hakemuksen mukaiset laitoksen käsittelemättömät jätevedet vastaavat noin kahden henkilön vuorokausikuormitusta biologisen hapenkulutuksen (BOD₇) perusteella arvioituna perkausaikana syys-tammikuussa noin 120 päivän ajan. Sakokaivokäsittelyn jälkeen päästö vesistöön on vielä tätäkin pienempi. Jätevesiä muodostuu ainoastaan perkausaikana. Hakemuksessa esitetyt päästöjen määrät ovat arvioita, mutta aluehallintovirasto arvioi, että ne ovat suuruusluokaltaan oikeansuuntaisia. Sakokaivokäsittelyn jälkeen jätevedet kulkeutuvat noin 40 metrin matkan avo-ojassa ennen mereen kulkeutumista. Aluehallintoviraston arvion mukaan päästöt ovat niin pieniä, ettei niistä varovaisuusperiaate huomioon ottaenkaan saata aiheutua vesistön pilaantumista, joten toiminta ei edellytä ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 28 §:n 2 momentin 1) kohdan nojalla.

Kalankäsittelyhallin ympäristöluvan tarve ei voi perustua myöskään ympäristönsuojeluasetuksen liitteeseen 1, sillä jätevedet eivät hakemuksen mukaan, ja aluehallintoviraston arvion mukaan muillakaan perusteilla arvioituna, sisällä liitteessä 1 tarkoitettuja aineita.

Jätevedet sisältävät jonkin verran ympäristönsuojeluasetuksen liitteessä 2 mainittuja rehevöitymistä aiheuttavia aineita (liite 2, 11 kohta) ja happitasapainoon epäedullisesti vaikuttavia aineita (liite 2, 12 kohta). Aluehallintovirasto kuitenkin arvioi, että jätevedet eivät sisällä niin paljoa edellä mainittuja aineita, jotta niistä aiheutuisi vesistön pilaantumista ja että laitos ei vesistön pilaantumisvaikutusten vuoksi edellytä aluehallintoviraston ympäristölupaa. Siten ympäristönsuojeluasetuksen liite 2 ei tule sovellettavaksi asiassa.

Aluehallintovirasto arvioi, että kalankäsittelyhallin toiminta ei muillakaan ympäristönsuojelulaissa tai ympäristönsuojelulain nojalla säädetyillä perusteilla edellytä aluehallintoviraston ympäristölupaa.

Aluehallintovirasto ei ota tällä päätöksellä kantaa siihen, aiheutuuko jätevesistä ympäristönsuojelulain 28 §:n 2 momentin 2) kohdassa tarkoitettua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista tai ympäristönsuojelulain 28 §:n momentin 3) kohdassa tarkoitettua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitystä. Kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on ympäristönsuojelulain 31 §:n nojalla ympäristönsuojelulain 28 §:n 2 momentin 2) ja 3) kohdissa tarkoitetuissa asioissa toimivaltainen lupaviranomainen.

Aluehallintovirasto toimittaa hakemusasiakirjat kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

KÄSITTELYMAKSU

Päätöksestä ei peritä käsittelymaksua.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Arto Ruohonen

Jäljennös päätöksestä

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
Kristiinankaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Kristiinankaupungin kaupunki
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoittaminen ilmoitustaululla

Päätöksestä kuulutetaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen ja Kristiinankaupungin kaupungin ilmoitustauluilla.

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla.

Liitteet 1) Valitusosoitus

Ympäristöneuvos

Stefan Nyman

Ympäristöneuvos

Satu Ahola

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Stefan Nyman ja Satu Ahola.
Asian on esitellyt Satu Ahola.

(SAh/TKa)

VALITUSOSOITUS

LIITE

Valitusviranomainen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **31.3.2014**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Wolffintie 35,65200 Vaasa
postiosoite:	PL 200, 65101 Vaasa
puhelin:	0295 018 450
telekopio:	06-317 4817
sähköposti:	kirjaamo.lansi@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.